

LINTRUP

3

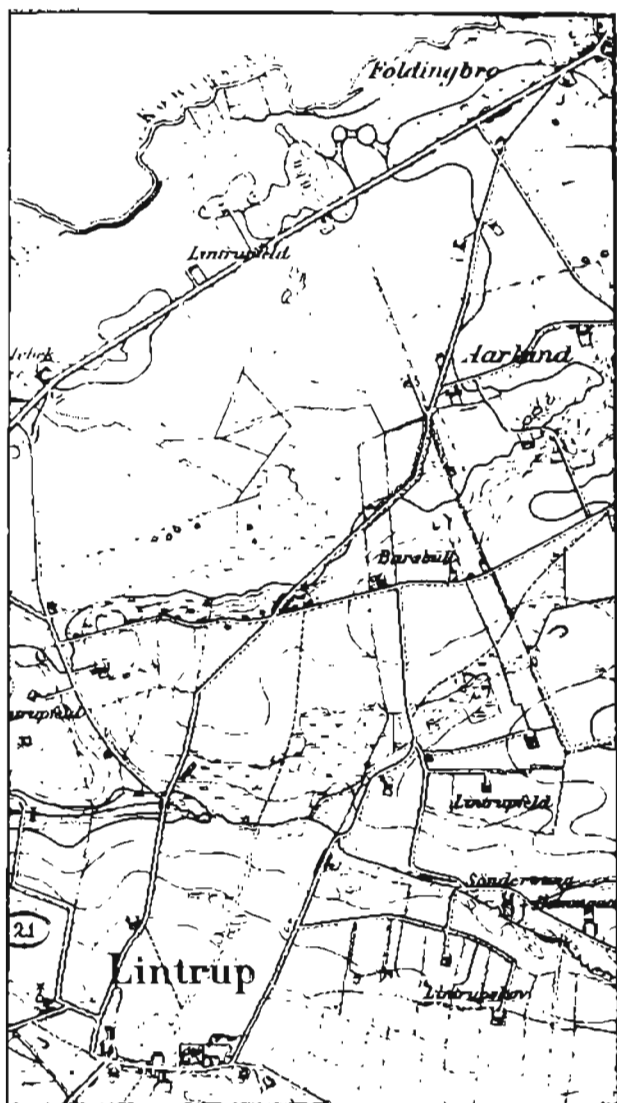
SEPTEMBER
1981

ET GAMMELT SOGN

ET GRÆNSESOGN

" - din dag er kort, men slægtens lang "

HVORFOR NYVEJ ?

Det kan måske undre, at vejen fra Lintrup til Foldingsbro hedder Nyvej. Dette tyske kort fra 1880 giver forklaringen.

Dengang gik vejen mod Foldingsbro vesten om præstegården, ad Lyngbjergvej til Rødebro, op over Lyngbjerg, som nu er opdyrket og tilplantet, gennem præsteskovens hulvej og til Aarlund, hvorfra den fortsatte som i dag. Det var en opkørt jordvej. Mest fremkommelig var en "cyklesti" på jordvolden langs vejen.

Billedet af Lyngbjergvej set ned mod Rødebro og op over bakkerne giver et godt indtryk af, hvordan her engang så ud. -Tænk på hestene, der har slæbt hundreder af hølæs fra Kongeåen op til gårdene i Mejlby og Lintrup.

På de opkørte og ofte bundløse veje blev der dengang lagt vejbukke ud. Det var nogle passende tykke, ca. to meter lange træstammer, hvis ene ende var hævet en god halv meter af to strittende træben. Der kunne let ligge flere af dem på et udsat vejstykke, og så måtte man siksakke ud og ind mellem disse.

Mens vi var under tyskerne, havde bønderne vejpligt. Det betød, at hver gård havde tildelt et stykke vej, som skulle holdes i orden. Vejgrøfterne skulle renses op, og huller i vejen udbedres med sten og sand.

Da man i 1923 påbegyndte en udbygning af Nyvej med henblik på at føre den igennem til Foldingbro, blev arbejdet imidlertid udbudt i licitation. Jordarbejdet fra byen og ned til bækken blev udført af Niels H. Nielsen (Brøstrup) med skovl og spade, hest og vogn for en pris af 800 kr. Laurits Skjødt gravede næste stykke ud gennem mosen op til Barsbøl. Her skulle Chr. Trans grave en meter af bakketoppen og fylde op med jorden nedenfor; men i stedet for at grave ler, hentede man med et par tipvogne sand lidt til vest i bakkerne og fyldte det i. Derved fik vejen en alt for høj stigning, så det tit var svært at komme op ad den stejle bakke, der i folkemunde blev kaldt: Niels Hansens ryg, fordi nogle mente, at Niels Hansen, der var sognerådsformand, skulle have været lidt skrappere i sine krav.

Det sidste stykke af Nyvej var egentlig kun en grundforbedring af den allerede eksisterende vej fra Årlund til Foldingbro. Det arbejde blev udført af Peter Gram.

DE GAMLES SPOR

Vi er i vort sogn godt stillet med hensyn til spor af vore forfædre. Af langdysser har vi en nord for Skærbæk Mølle. Disse storgrave stammer fra tiden 4000-1800 f. Kr. Gravhøjene, som vi har i stort tal ikke mindst langs Kongeåen, stammer fra bronzealderen, der regnes fra 1800-500 f. Kr.

Disse høje, der rager op i landskabet, minder os om, at her har levet mennesker langt tilbage i tiden. Ved udgravninger er der fundet såvel smykker som brugsgenstande. Vi, der færdes omkring højene, kan jo ved lejlighed få den tanke, at der stadig er ting at finde; men det er der næppe. Johs. Jacobsen, der er født på gården Lintrupvej 1, har fortalt, at der i storstuen på gården i hans barndom ofte stod rækker af urner, man havde gravet ud af højene. Disse urner blev overvejende solgt til opkøbere, der kom sydfra.

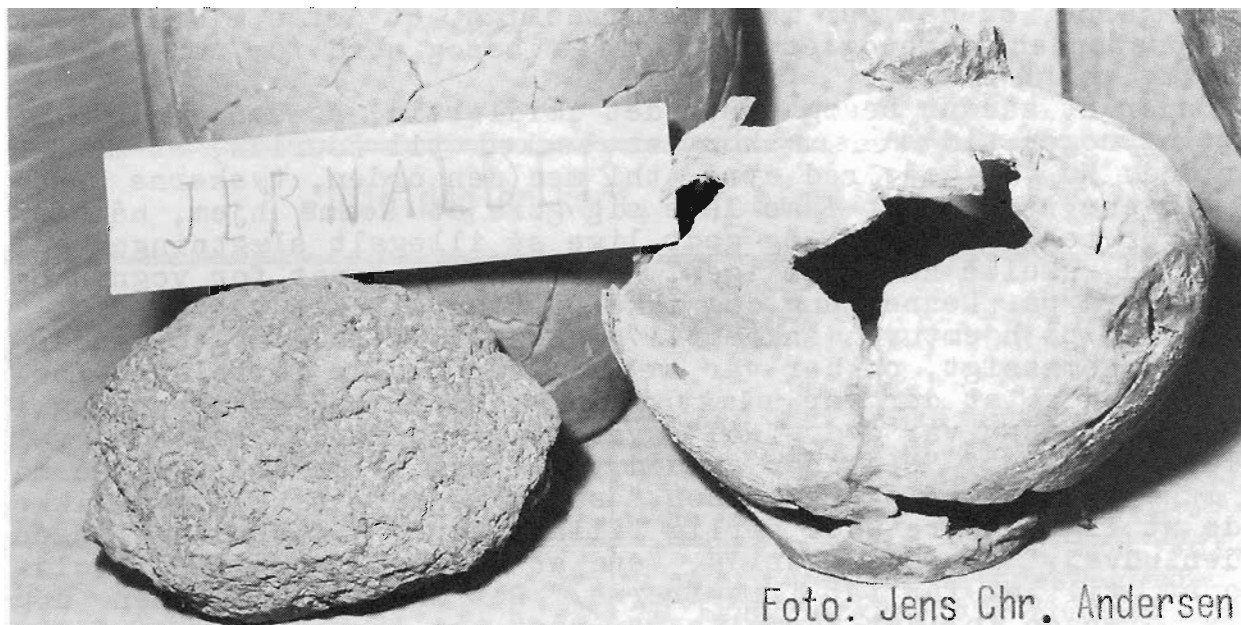

Foto: Jens Chr. Andersen

Selv om meget er solgt, er det dog i Mejlby Kunsthus lykkedes at skabe en alsidig samling, dels ting, der er fundet på egnen, dels genstande, vore forfædre har formet og brugt. Indehaveren, Søren Welling fortæller, at der lige nord for huset er fundet "jernsvamp", hvad der fortæller, at der sandsynligvis på stedet er udvundet jern af myremalm. På billedet ses - foruden "jernsvampen" - en delvis samlet urne fra samme tid (1000 - 800 f. Kr.). Den er fundet på ejendommen Gl. Tornumvej 2. Nationalmuseet havde gravet der; men overset urnen, som så senere blev fundet og stykket sammen af Søren Welling.

Det er et imponerende stykke arbejde, der er lagt i at skabe de mange forskellige samlinger, som Kunsthuset rummer, lige fra de mindste flintspåner til de største urner og nyttegenstande. For dem, der ikke allerede har aflagt S.W. et besøg, kan der være god grund til at anvende nogle timer i hans samlinger.

R Ø D S B J E R G eller R A A D S B J E R G ?

I vort første blad bragte vi Pilegårds kort over sognet og bad om kommentarer til navnene. Peter Hansen, Dover oplyser, at RØDSBJERG syd for Årlundgård i virkeligheden hed RAADSBJERG, og at bønderne, som havde fællesgræsning til fårene på hedelodderne om "bjerget" holdt råd der, når de skulle træffe fælles beslutninger.

En af de på forsiden omtalte vejbukke

"GRÆNSEPROBLEMER"

Under fremmedherredømmet boede der på Ismadegård en mand ved navn Laurids Hansen (oftest kaldet Laust). Han havde foruden sin familie en ældre slægtning boende. Kongeåen løber her nær ved bygningerne, og det var ikke ualmindeligt, at dette ældre medlem af husstanden foretog et uofficielt besøg nord for åen ad "den direkte vej".

Under et sådant besøg skete det imidlertid, at den gamle blev syg, og nogen tid senere kom der besked til Laurids, at manden var død. Nu var gode råd dyre, thi med den orden, tyskerne havde på tingene, kunne det ikke lade sig gøre at komme hjem, når man ikke var rejst ud. Kort og godt, lige så illegalt slægtningen var rejst ud, skulle han hjem igen. Laurids fik spændt for vognen og kørte nord på. Denne gang dog ikke ad "den direkte vej".

Da han på hjemturen ankom til grænsen nordfra, spurgte gendarmen rutinemæssigt, om der var varer, der skulle fortoldes. Laurids svarede, at der var slægtningen, som lå under tæppet bag i vognen; men han var død. "Nå," svarede gendarmen, "han er vel fuld. Kør bare." "Nej, han er død," fik han til svar. "Ja, så må du ikke få ham med over grænsen," sagde gendarmen, "jeg må ikke lade et lig passere uden særlig tilladelse." "Så ser jeg ingen anden udvej," svarede Laurids, "end at du får liget ind i toldstedet, til jeg får fat i papirerne." Det ønskede gendarmen dog ikke. Grænsen for det formelle var nået, og Laurids kunne fortsætte mod hjemmet med sin tavse ledsager. (Kilde: Alfred Bruhn)

DE SLAP FAKTISK BILLIGT !

Drengene fra sidste nummers bagside slap billigt, for af den kejserlige overpostdirektørs bekendtgørelse af feb. 1899 fremgår det, at forsætlig ødelæggelse af dele af rigets telefonanlæg kunne straffes med fra 1 måned til 3 års fængsel, og at den eventuelle anmelder ville få 15 mark i belønning i hver enkelt tilfælde. - Her var faktisk mulighed for at supplere den sikkert ikke særligt store lærerløn. Belønningen udbetaltes også, selv om det på grund af forbryderens mindrearighed ikke var muligt at straffe med fængsel. (Kilde: Haderslebener Kreisblatt.)

NB: Der var desværre fejl i artiklen. Det var naturligvis på: das Gesäss (sædet el. bagdelen), at drengene fik deres klø.

Bladet udgives af lokalhist. udvalg: Anne-Brit Skjønaa 855245, Knud Pedersen 855115, Hans Bendtsen 855306 og Povl Hinge 855318. Bladets adresse: Hinge, Kirkepladsen 1, 6660 Lintrup.

Løse blade (nr. 1,2 og 3) kan for 2 kr pr. stk fås hos udvalget.